LIBRIS | We know books

XI JINPING

POVESTEȘTE

Traducere în română de Elena Dițu

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV, 2025

LIBRIS | We know books

CUPRINS

Istorie și povești.
Pentru că, astăzi, știm o lume de povești 5
Nota redacției

Redactarea lucrării.
Importanța artei narative 7
Introducere
Lu Xinning

CĂTRE CHINA

I. Onestitatea în guvernare 12
II. Caractere nobile 26
III. Mari aspirații 36
IV. Gestionarea statului 52

CĂTRE LUME

V. Prietenia între popoare 64
VI. Cooperare internațională 76
VII. Integrare culturală 80
VIII. Prietenia între țări 96
IX. Experiențe personale 106

LIBRIS | We know books

LIBRIS | We know books

ISTORIE ȘI POVEȘTI. PENTRU CĂ, ASTĂZI, ȘTIM O LUME DE POVEȘTI

Nota redacției

Cu o abordare care redefinește o cartografiere a istoriei trecute și contemporane, această carte reunește o serie de discursuri, declarații și scrieri ale președintelui Republicii Populare Chineze, XI JINPING, din 1983 până în 2017. Aceasta nu este nici o colecție întâmplătoare, nici o celebrare unilaterală sau hagiografică a unei puteri, ci mai degrabă un compendiu istoriografic nou formulat care dezvăluie amprenta unuia dintre cei mai mari lideri de pe scena politică mondială.

În tradiția textuală clasică a istoriografiei chineze — începând cu *Analele* din perioada „Primăveri și Toamne", atribuite lui Confucius (551-479 î.Hr.), dar mai ales cu *Însemnările istorice,* de Sima Qian (145-86 î.Hr.) și de la tradiția *Analelor dinastice,* care au consemnat evenimentele istorice ale diferitelor dinastii, până la narațiunile istorice ale Chinei contemporane — elaborarea de modele, identificate în oameni reali și în viața lor, are un rol educativ pentru tineri și în formarea spiritului cultural al țării.

Studierea limbii chineze ajută la înțelegerea unor concepte greu de formulat: în chineză, termenul „cultură" — *wenhua* — are o înrudire directă cu termenul *wenming*, „civilizație"; cuvântul din care derivă ambele, este *wen*, care indică atât scrierea, ca semn grafic, cât și corpul de texte clasice, adică cunoștințele împărtășite de comunitatea de oameni care se consideră parte din acea civilizație sau din cultura respectivă..

În contextul acestui volum, personaje din trecutul îndepărtat și din istoria recentă a Chinei încorporează mesaje pe care autorul — în acest caz, vorbitorul/ eseistul — le consideră importante pentru un public tânăr, în curs de dezvoltare.

Pe de altă parte, chiar și Confucius, maestrul prin excelență, dar care nu este prezentat aici decât pentru a-l cita (*a studia fără să gândești este înșelător, a gândi fără să studiezi este periculos*) și care nu este menționat decât reflectat în rândul studenților săi sau în genealogia sa, nu a scris nimic, personal, ci ceea ce i se atribuie este transcrierea prelegerilor sale către studenți. Citatul din acest volum este conținut în *Dialoguri* sau *Analecte*, unde vorbitorul devine un autor aproape involuntar al *wen*-ului.

Lucrarea este împărțită în două. Prima parte reunește povești din tradiția națională, veche și modernă, cu numeroase referiri la un patrimoniu de cunoștințe împărtășite între cititorii chinezi. Există numeroase citate ale unor personaje reale

sau mai puțin reale din istoria antică, dar și numeroase referiri la epoca modernă, la subiecții chinezi de origine sau la străinii care au obținut „cetățenia culturală”: Newton, Darwin, Einstein, Marie Curie, Marx, Engles, Lenin, de exemplu, sunt toți menționați în prima parte, *Către China.* Cea de-a doua parte, *Către lume*, în schimb, se adresează destinatarilor internaționali și face apel la numeroase figuri din istoria universală — unele dintre ele ne sunt bine cunoscute, altele mai puțin, deoarece aparțin unei lumi mai degrabă asiatice sau sferei de influență sovietice, sau sud-americane, dar mai puțin familiare cititorului italian. Sunt cercetători ai limbii chineze, muzicieni, medici și asistente medicale; scriitori, de la Shakespeare la Hemingway și Tagore; militari, dar și simpli voluntari; studenți străini în China. În această parte sunt incluse și artefacte culturale care reprezintă relația dintre China și lume: *Drumul Mătăsii* sau „Împărăteasa Chinei”, nava care a deschis ruta comercială cu Statele Unite la începutul secolului XX, sau chiar un personaj de benzi desenate, de origine cehă, care a avut un mare succes în China.

Ceea ce se desprinde din aceste pagini este, înainte de toate, dorința de a exprima marile teme ale „Istoriei” prin „povești”, manifestări individuale ale unor oameni care sunt, într-un fel, paradigmatici. Personajele sunt povestite prin dezvăluirea speranțelor și ambițiilor lor. Figuri pozitive, prin intermediul cărora se conturează categoriile cheie, moralizatoare ale gândirii lui XI JINPING. Încă o dată, analiza lingvistică ne ajută să înțelegem: expresia „visul chinezesc” apare doar de patru ori, în timp ce „armonie” sau „societate armonioasă” nu sunt niciodată menționate. Cuvintele-cheie ale erei Xi nu apar, dar sunt evocate de evenimentele povestite. Cuvântul-cheie utilizat cel mai frecvent în originalul chinezesc al acestui volum este „prietenie”, în toate declinările sale (prietenos, prieteni), ceea ce indică faptul că motivul publicării acestei colecții de povestiri este tocmai acela de a îmbunătăți legăturile dintre oameni.

O notă oarecum amară înainte de a citi acest text: nu vă așteptați să întâlniți un personaj român menționat de autor. Țara noastră nu apare, decât ca teritoriu de acțiune al lui Hemingway. Poate că una dintre ambițiile noastre ar putea fi aceea de a ne face „poveștile” mai puțin invizibile pe scena istoriei.

Redacția

LIBRIS | We know books

REDACTAREA LUCRĂRII. IMPORTANȚA ARTEI NARATIVE

Introducere

Unii cercetători consideră că politica se împarte în politică emoțională și politică rațională. Fie că este vorba de ocazii diplomatice sau de discursuri oficiale de orice fel, *storytelling*-ul nu numai că ajută la ilustrarea conceptelor, ci și la stimularea și incitarea auditoriului, scurtează distanțele și obține o dublă rezonanță: în mintea și în inima ascultătorilor. *Storytelling*-ul reconciliază aspectele raționale și cele emoționale.

Prin intermediul povestirii, un concept profund poate convinge cititorul, emoționându-l. Studiind discursurile președintelui XI JINPING, avem o idee clară despre modul în care povestirea poate deveni un vehicul pentru „transmiterea principiilor morale"; înțelegem cum gândurile profunde și principiile abstracte pot fi transformate în povești vii, cum este posibil să oferim exemple culte și emoționante care lărgesc orizonturile, rămânând, în același timp, la nivelul realității concrete, tangibile. Narațiunile lui XI JINPING sunt bogate în conținut și sunt caracterizate de o înaltă abilitate retorică. Am urmat fiecare fragment cu *Insight* — în primul rând, pentru a integra unele detalii ale poveștii narate, iar în al doilea rând, pentru a reconstitui contextul povestirii, pentru a explica când și cui a fost povestită, pentru a o integra într-un cadru istoric bine definit. Sperăm că, în acest fel, cititorul va avea o înțelegere mai generală și mai profundă a poveștilor narate.

Joseph Samuel Nye Jr., de la Universitatea Harvard, a declarat: „Liderii chinezi sunt maeștri în arta povestirii". Acest lucru sugerează că povestirea, adică tehnica povestirii, este un instrument important al *puterii blânde*. Cu aceste narațiuni ale lui XI JINPING, sperăm să-i atragem și pe alții să devină și ei diseminatori ai poveștilor Chinei.

Trăim într-un sat global, în care, în era internetului, fiecare reprezintă cartea de vizită a țării sale. Poate și mai important, în vremuri de mari transformări, poporul chinez are acum șanse de viață pe care nu le-ar fi crezut posibile. Vise și lupte, succese și frustrări, râsete și lacrimi animă cele mai emoționante povești. Învățând să descoperim noi povești, să le spunem, să împărtășim propria noastră experiență și pe cea a oamenilor din jurul nostru, putem arăta lumii o Chină reală, tridimensională și autentică.

LIBRIS | We know books

Dorința noastră este ca această carte să inspire gândirea și expresivitatea cititorilor. În contingentul istoric de astăzi, în care există o mare nevoie de „comunicare și înțelegere reciprocă", trebuie să prețuim o „cheie de aur" care poate face ca mințile să comunice, emoțiile să se conecteze, iar poporul chinez să interacționeze pozitiv cu popoarele străine.

„A influența și a convinge oamenii" este, de asemenea, sarcina redactorilor ziarului de partid. Prin urmare, această carte se concentrează pe arta de a povesti. Colegii Zhang Tie, Fan Zhengwei, Cao Pengcheng, Li Zheng, Li Bin și Chen Ling au fost însărcinați cu redactarea secțiunii aprofundate. Li Chunsheng, director adjunct al Editurii Poporului, a condus personal proiectarea editorială a cărții.

Lu Xinning,
Redactor adjunct,
Editura „Cotidianul Poporului"

LIBRIS | We know books

Notă asupra sistemului de transcriere

Sistemul de transcriere a termenilor chinezi — nume de persoane și toponime — este *pinyin*, sistemul de transcriere fonetică adoptat oficial de Republica Populară Chineză și de Uniunea Europeană.

Silabele se citesc literă cu literă, ca în română, cu excepția unor sunete. Mai jos sunt câteva indicații pentru pronunțarea inițialelor, terminațiilor și diftongilor:

q, ch, se citesc *c* sonor, asemănător cu sunetul român în „ceapă”
zh, j se citesc *g* sonor, asemănător cu sunetul român în „geologie”
z se citește ca sunetul *z* în „*zbor*”
c se citește ca sunetul *tz* în „*Negruzzi*”
sh se citește ca sunetul ș în Shakespeare [șecspir]
r este un sunet asemănător cu sunetul francez *j* în *jeune*
k întotdeauna surd ca în *accent*
w se citește ca un *u*
x este o sibilantă, se citește ca un *s* sonor.
y se citește *i*

În final:
-*ng* la finalul cuvântului: *g* final este mut ca în cuvântul din engleză *ring*.

Diftongii:
Diftongii *un, ui* se pronunță prin inserarea unui *e* scurt la mijloc *(uen, uei)*

LIBRIS | We know books

Cronologia simplificată a istoriei chineze

Epoca suveranilor legendari	înainte de 2070 î.Hr.
Dinastia Xia	2100 î.Hr.-1600 î.Hr.
Dinastia Shang	1766 î.Hr.-1122 î.Hr.
Dinastia Zhou de Vest	1045 î.Hr.-771 î.Hr.
Dinastia Zhou de Est	770 î.Hr.-256 î.Hr.
Perioada „Primăveri și Toamne”	771 î.Hr.-481 î.Hr.
Perioada „Statelor Combatante”	475 î.Hr.-221 î.Hr.
Dinastia Qin	221 î.Hr.-206 î.Hr.
Dinastia Han de Vest	206 î.Hr.-25
Dinastia Han de Est	25-220
Cele Trei Regate	220-280
Dinastia Jin de Vest	280-316
Dinastia Jin de Est	317-420
Epoca dinastiilor din sud și din nord	420-589
Dinastia Sui	581-618
Dinastia Tang	618-907
Epoca celor cinci dinastii și zece regate	907-960
Dinastia Song de Nord	960-1127
Dinastia Song de Sud	1127-1279
Dinastia Liao	916-1125
Dinastia Jin	1115-1234
Dinastia Yuan	1271-1368
Dinastia Ming	1368-1644
Dinastia Qing	1644-1911
Republica China	1912-1949
Republica Populară Chineză	1949-

LIBRIS | We know books

CĂTRE CHINA